

УДК 338

Котовський В. – ст. гр. ПОс-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ЕКОНОМІЧНИЙ ТА ОБЛІКОВИЙ ЗМІСТ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Науковий керівник: к.е.н., доц. Королюк Т. М.

Kotovskiy V.

Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University

THE ECONOMIC AND ACCOUNTING CONTENT OF FIXED ASSETS

Supervisor: Ph.D., ass. prof. Korolyuk T. M.

Ключові слова: основні засоби, капітал

Keywords: fixed assets, capital

В економічній літературі поняття основних засобів трактуються по-різному. Фізіократи (Ф. Кене, А. Тюрго) взагалі вважали, що єдиною формою продуктивного капіталу є капітал, задіяний лише в сільському господарстві. Величезний внесок у трактування сутності основних засобів вніс фундатор економічної науки А. Сміт, який відносив до продуктивного капіталу також і той, що був задіяний у сфері нематеріального виробництва. Але найголовнішим було те, що він вперше поділив капітал на основний і оборотний. До основного капіталу він відносив машини і різні знаряддя праці, промислові і торгівельні будівлі, склади, будівлі на фермах, «поліпшення землі» (розчищення, осушення, внесення добрив), «людський капітал» – капіталізована цінність «придбаних і корисних здібностей усіх жителів, або членів суспільства». Для Д. Рікардо домінуючою ознакою основного капіталу є його довговічність, міцність, повільна зношуваність. Крім того, дану категорію він розглядає як частину багатства країни, яка використовується у виробництві, і приводить у рух працю. Цікавим є трактування капіталу К. Марксом. Він розглядає цю категорію як засіб експлуатації робітника. Що ж стосується основного капіталу, то його він відносить до постійного, який в свою чергу, розглядає як вартість засобів виробництва.

Н. Д. Бабяк стверджує, що поняття “основні засоби” – це засоби праці, що є матеріально-речовими елементами, грошовим вираженням яких є основні виробничі і невиробничі фонди. П. С. Безруких у своїй праці вказує, що основні засоби – це сукупність матеріально-речових об'єктів і цінностей, що діють в незмінній натуральній формі протягом тривалого періоду. Це засоби, що створюють матеріально-технічну основу і умови виробничо-господарської діяльності підприємства. В. В. Сопко переконаний, що основні засоби – це засоби праці, що експлуатуються довше ніж один рік і мають вартість понад встановлений ліміт; виняток становить лабораторне обладнання, повністю і багаторазово беруть участь у процесі виробництва; переносять свою вартість на готову продукцію частинами, по мірі зносу. Ю. А. Бабаєв зазначає, що основні засоби – це частина майна, використовувана як засоби праці при виробництві продукції, виконанні робіт або наданні послуг або для управління організацією протягом періоду, що перевищує 12 місяців, або операційний цикл, якщо він перевищує 12 місяців. Н.С. Стражева вважає, що основні засоби – це знаряддя праці, які використовуються тривалий час, зберігаючи при цьому свою натуральну форму, і переносять свою вартість на готову продукцію, товари, послуги, у міру зносу. Отже, основні засоби є основою матеріально-технічної бази будь-якого підприємства.